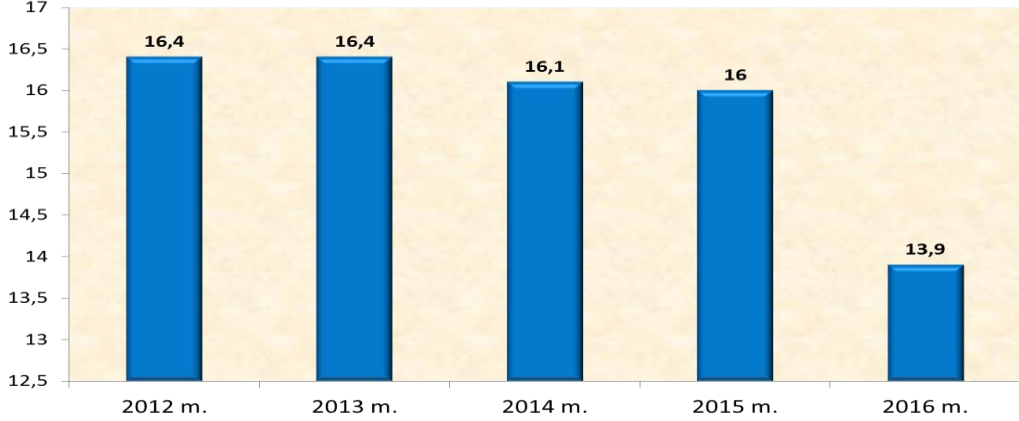

**KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS
2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Strateginio veiklos plano įgyvendinimo rezultatai													
Strateginio tikslo, programos tikslo ar priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo aprašymas												
<p><i>Trečiasis strateginis tikslas – Pasiiekti, kad bausmių sistema būtų moderni ir veiksminga</i></p>	<p>Įgyvendinant strateginį tikslą, buvo siekiama tokių efekto vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>E-03-01. Asmenų, per metus sugrįžusių į laisvės atėmimo vietas, dalis, proc.</p> <p>Kriterijus parodo per ataskaitinius metus laisvės atėmimo bausme nuteistų asmenų, kurie buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietų ir per vienerius metus nuo paleidimo padarė naujus nusikaltimus ir grįžo į laisvės atėmimo vietų įstaigas, procentą.</p> <p>2016 metais planuota 15,8 proc.; įvykdyta 13,9 proc.; įvykdymo procentas – 113,7 proc.</p> <p>Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais pagerėjo 2,1 proc. p.</p> <p>Per 2016 metus į laisvės atėmimo vietas atvyko atlikti laisvės atėmimo bausmę 2867 asmenys. Iš šio skaičiaus 275 nuteistieji jau buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietų, bet per vienerius metus nuo paleidimo padarė naujus nusikaltimus ir grįžo į pataisos įstaigas, taip pat 142 nuteistieji, kuriems buvo panaikintas lygtinis paleidimas už vengimą atlikti bausmę.</p> <p>Nežiūrint į tai, kad 2016 metais į laisvės atėmimo vietas atvyko atlikti laisvės atėmimo bausmę 11,5 proc. daugiau naujai nuteistų asmenų, negu 2015 metais, tačiau nuteistųjų, kurie buvo anksčiau paleisti iš laisvės atėmimo vietų, bet per vienerius metus nuo paleidimo padarė naujus nusikaltimus ir grįžo į pataisos įstaigas, skaičius sumažėjo 19,1 proc.</p> <p>Pasiekta faktinė kriterijaus reikšmė būtų dar geresnė, jeigu sumažėtų ir nuteistųjų, kuriems buvo panaikintas lygtinis paleidimas už vengimą atlikti bausmę, tačiau 2016 metais tokių asmenų skaičius, palyginti su 2015 metais, padidėjo net 59,6 proc.</p> <p style="text-align: center;">ASMENŲ, PER METUS SUGRĮŽUSIŲ Į LAISVĖS ATĖMIMO VIETAS, DALIS (PROCENTAI)</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Dalis (procentai)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012 m.</td> <td>16,4</td> </tr> <tr> <td>2013 m.</td> <td>16,4</td> </tr> <tr> <td>2014 m.</td> <td>16,1</td> </tr> <tr> <td>2015 m.</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2016 m.</td> <td>13,9</td> </tr> </tbody> </table> <p>E-03-02. Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų valdymo gerėjimas, proc.</p> <p>Kriterijus parodo pasipriešinimo pareigūnams atvejų ir smurto tarp įkalintų asmenų atvejų pokytį, skaičiuojant vienam tūkstančiui įkalintų asmenų.</p> <p>2016 metais planuota kriterijaus reikšmė – sumažėjimas 4 proc. Faktiškai pasipriešinimo pareigūnams ir smurto atvejų skaičius vienam tūkstančiui įkalintų asmenų, palyginti su 2015 metais, sumažėjo 4,2 proc. Todėl kriterijaus planinė reikšmė įvykdyta 105 proc.</p> <p>Ankstesniais metais kriterijaus reikšmė smarkiai svyravo, kadangi dėl santykinai nedidelio</p>	Metai	Dalis (procentai)	2012 m.	16,4	2013 m.	16,4	2014 m.	16,1	2015 m.	16	2016 m.	13,9
Metai	Dalis (procentai)												
2012 m.	16,4												
2013 m.	16,4												
2014 m.	16,1												
2015 m.	16												
2016 m.	13,9												

pasipriešinimo ir smurto atvejų skaičiaus net nežymus šio skaičiaus pasikeitimas iššaukdavo ženklūs procentinius pokyčius. Faktinė kriterijaus reikšmė 2015 metais buvo -30,7 proc., 2014 metais – +20,6 proc., 2013 metais – -45,7 proc., 2012 metais – -4,9 proc.

E-03-03. Įdarbintų nuteistųjų dalis, proc.

Kriterijus parodo pataisos įstaigose, už įstaigų ribų ir valstybės įmonėje „Mūsų amatai“ vidutinio ataskaitiniais metais įdarbintų nuteistųjų skaičiaus ir bendro nuteistų asmenų skaičiaus santykį.

2016 metais planuota 30 proc.; įvykdyta 37,4 proc.; įvykdymo procentas – 125 proc.

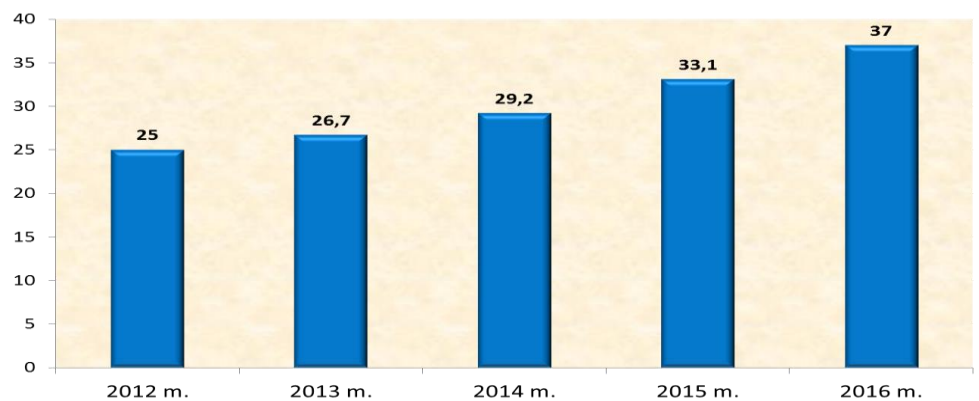
Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais pagerėjo 4,3 proc. p.

Ataskaitiniais metais pataisos įstaigose, už pataisos įstaigų ribų ir valstybės įmonėje „Mūsų amatai“ vidutiniškai buvo įdarbinti 2289 nuteisti asmenys.

Siekiant įdarbinti kuo daugiau asmenų, laikomų laisvės atėmimo vietose, bendradarbiaujant su privačiais juridiniais asmenimis ir asocijuotomis verslo struktūromis, buvo sudaryta sandorių už 1 618,1 tūkst. eurų, įdarbinti 774 nuteistieji. 2015 metais tokių sandorių sudaryta už 1 451,2 tūkst. eurų, o įdarbinti 687 nuteistieji.

Siekdamos įtraukti nuteistuosius į visuomenei naudingus darbus už įkalinimo įstaigų ribų ir minint Pasaulinę Žemės dieną, Kalėjimų departamentui pavaldžios laisvės atėmimo įstaigos organizavo nuteistųjų dalyvavimą socialinėje akcijoje „40-ies paukščių diena“ (kovo mėn.), kurios metu Bernardinų sode, Vilniuje, buvo išdalyti nuteistųjų pagaminti inkilai. Dovanotus inkilus svečiai ir socialiniai partneriai iškabino įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose (parkuose, kitose viešose vietose). Lietuvos švarinimo akcijoje „Darom 2016“, vykusioje balandžio mėn., nuteistieji tvarkė teritorijas įvairiose Lietuvos vietose, dalyvavo apie 480 nuteistųjų ir probacijos tarnybų priežiūroje esančių asmenų. Spalio – lapkričio mėnesiais Kalėjimų departamento organizuotos kapų tvarkymo akcijos metu nuteistieji tvarkė kapus, bažnyčių ir kitas teritorijas, dalyvavo apie 310 nuteistųjų ir probacijos tarnybų priežiūroje esančių asmenų. Minėtose akcijose dalyvavo apie 800 asmenų.

**VIDUTINIO ĮDARBINTŲ NUTEISTŲJŲ LAISVĖS ATĖMIMO VIETOSE SKAIČIAUS KAITA
2012–2016 M. (PROCENTAI)**

Programos „Bausmių sistema“ tikslas – Kurti veiksmingą ir modernią bausmių vykdymo sistemą

Rezultato vertinimo kriterijai:

R-0301-01-01. Probacijos veiksmingumo didėjimas, proc. (kriterijus parodo naujai pradėtų ikiteisminių tyrimų probuojamiesiems asmenims, sumažėjimą).

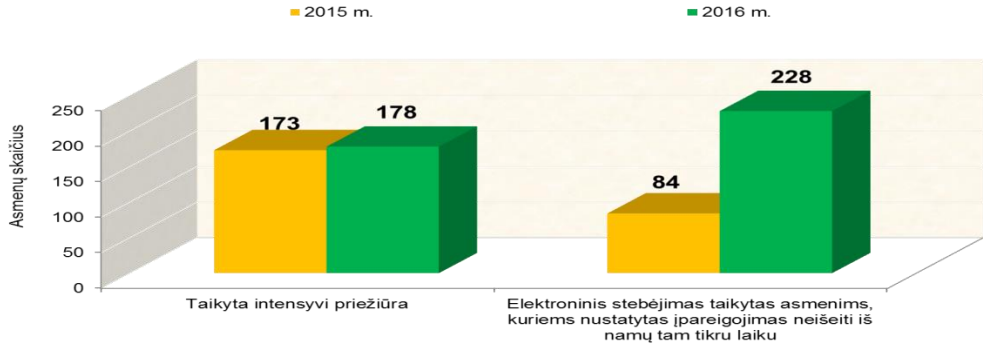
2016 metais planuota 1,9 proc.; įvykdyta – 8,9 proc; planuota reikšmė nepasiekta.

Probacijos tarnybų prižiūrimiems probuojamiesiems 2016 metais buvo pradėta 370 ikiteisminių tyrimų; 2015 m. – 250, 2014 – 259.

Rodiklio teigiama dinamika užfiksuota Kauno apygardos probacijos tarnyboje ir Panevėžio apygardos probacijos tarnyboje (atitinkamai 6,9 ir 2 proc.) kitose apygardų probacijos tarnybose – neigiama (Klaipėdos APT – 23,6; Šiaulių apygardos probacijos tarnyboje – 17,3; Vilniaus APT - 13,1).

R-0301-01-02. Modernizuotų laisvės atėmimo vietų proc. nuo visų laisvės atėmimo vietų;

	<p>2016 metais planuota 25 proc.; įvykdyta 21 proc.; įvykdymo procentas – 84 proc. Planinė kriterijaus reikšmė nepasiekta, kadangi dėl teisminių ginčų neįgyvendintas investicijų projektas „Pravieniškųjų pataisos namų-atvirosios kolonijos 3-iosios valdybos patalpų rekonstravimas į kamerinio tipo patalpas“.</p> <p>R-0301-01-03. Asmenims, laikomiems įkalinimo vietose, tenkančio gyvenamojo ploto atitiktis minimalioms normoms, proc. 2016 metais planuota 91 proc.; įvykdyta 100 proc.; įvykdymo procentas – 110 proc. 2015 metų faktinė rodiklio reikšmė – 94 proc.</p>
<p><i>Priemonė – Vykdyti probacijos tarnybų registre esančių asmenų priežiūrą ir elgesio korekcijos priemonės</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama tokių vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>P-0301-01-01-01. Dirbančių ir besimokančių nuteistųjų, esančių probacijos tarnybų registre, dalis, proc. 2016 metais planuota 52 proc.; įvykdyta 58,8 proc.; įvykdymo procentas – 113,1 proc. Geriausi rezultatai pasiekti Klaipėdos apygardos probacijos tarnyboje ir Vilniaus apygardos probacijos tarnyboje, kur vidutinis dirbančių ir besimokančių asmenų skaičius viršijo 60 proc. Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais padidėjo 3,2 proc. p.</p> <p>P-0301-01-01-02. Besimokančių nepilnamečių, esančių probacijos tarnybų registre, dalis, proc. 2016 metais planuota 93,5 proc.; įvykdyta 91,6 proc.; įvykdymo procentas – 98 proc. Planinis rodiklis buvo pasiektas tik Kauno apygardos probacijos tarnyboje – 94,7 proc., tuo tarpu Klaipėdos apygardos probacijos tarnyboje besimokančių nepilnamečių – vos 82,2 proc. Nors planinė kriterijaus reikšmė ir nebuvo pasiekta, tačiau, palyginti su 2015 metais, faktinė reikšmė ataskaitiniais metais padidėjo 0,8 proc. p.</p> <p>P-0301-01-01-03. Asmenų, esančių probacijos tarnybų registre, atlyginusių nusikalstama veika padarytą materialinę žalą, dalis nuo bendro tokį įpareigojimą turinčių asmenų skaičiaus, proc. 2016 metais planuota 64 proc.; įvykdyta 57,2 proc.; įvykdymo procentas – 89,4 proc. Planuotos kriterijaus reikšmės nepasiekė nė viena apygardos probacijos tarnyba, geriausias rezultatas užfiksuotas Kauno apygardos probacijos tarnyboje – 63,1 proc., blogiausias – Klaipėdos apygardos probacijos tarnyboje ir Šiaulių apygardos probacijos tarnyboje (atitinkamai 45,3 ir 48,1 proc.) Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais beveik nepakito (2015 m. buvo 57,4 proc.).</p> <p>P-0301-01-01-04. Baigusių elgesio keitimo programas asmenų, esančių probacijos tarnybų registre, dalis nuo visų programose dalyvaujančių asmenų, proc. 2016 metais planuota 75 proc.; įvykdyta 77,6 proc.; įvykdymo procentas – 103,5 proc. Geriausias rezultatas pasiektas Panevėžio apygardos probacijos tarnyboje – 95,3 proc. Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais padidėjo 5,3 proc. p.</p> <p>Vykdam priemonę, atlikti tokie pagrindiniai darbai (vykdyti projektai): Surengtas geriausio probacijos tarnybų nepilnamečių resocializacijai ir (ar) teisės pažeidimų prevencijai skirto projekto konkursas. 2016 m. II – IV ketv. įgyvendinti penki apygardų probacijos tarnybų projektai, nukreipti į kompleksinį nepilnamečių resocializacijos procesą. Projektai įgyvendinti bendradarbiaujant su socialiniais partneriais. 2016 m. rugsėjo 26 d. Kalėjimų departamentas Šiauliuose organizavo renginį, kurio metu apygardų probacijos tarnybos pristatė savo įgyvendintus projektus, socialinius partnerius, pasidalijo gerąja patirtimi vykdam projektines veiklas. Dalyvių skaičius – 60. Įvertinta probacijos tarnybų pareigūnų darbo krūvių atitiktis nustatytiems darbo su prižiūrimais asmenimis normatyvams ir parengta 2016-04-01 pažyma Nr. LV-1174, kurioje pateikti pasiūlymai probacijos tarnybų pareigūnų darbo krūviui reguliuoti. Kalėjimų departamente sudaryta darbo grupė, kuri parengė probacijos tarnybų darbo krūvio koeficiento skaičiavimo metodiką (2016-06-30 darbo grupės posėdžio protokolas Nr. LV-2354), padėsiančią proporcingai paskirstyti probacijos tarnybų pareigūnų darbo krūvius. Metodika patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-274. Iki 2016 m. balandžio mėn. probacijos tarnybose vykdytas projektas „Mediacijos įgyvendinimas probacijos tarnybose“, finansuojamas Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis.</p>

	<p>Projekto metu buvo parengta 14 mediatorių ir 68 probacijos tarnybų pareigūnai, kurie nemokamai teikia mediacijos paslaugas ginčo šalims.</p> <p>Nuo 2012 m. probacijos tarnybose lygtinai paleistiems iš įkalinimo įstaigų asmenims ir asmenims, kuriems bausmės vykdymas atidėtas, taikomos elektroninio stebėjimo priemonės – apykojės. 2015 m. elektroninio stebėjimo priemonės buvo taikytos 257 probuojamiesiems, per 2016 m. – 406 probuojamiesiems. Šiuo metu apygardų probacijos tarnybos naudojami 125 įsigytais apykojėmis, kurių gamintojas yra šveicarų įmonė „Geosatis“.</p> <p>2016 m. spalio mėn. Kauno tardymo izoliatoriuje įrengtas ir atidarytas bendras elektroninio stebėjimo centras, kurio funkcija – 24/7 stebėti asmenis ir reaguoti į sistemoje fiksuojamus pažeidimus.</p> <p style="text-align: center;">NAUJŲ ASMENŲ, KURIEMS TAIKYTAS ELEKTRONINIS STEBĖJIMAS, SKAIČIUS</p> <table border="1" data-bbox="459 658 1445 1003"> <thead> <tr> <th>Kategorija</th> <th>2015 m.</th> <th>2016 m.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Taikyta intensyvi priežiūra</td> <td>173</td> <td>178</td> </tr> <tr> <td>Elektroninis stebėjimas taikytas asmenims, kuriems nustatytas įpareigojimas neišeiti iš namų tam tikru laiku</td> <td>84</td> <td>228</td> </tr> </tbody> </table>	Kategorija	2015 m.	2016 m.	Taikyta intensyvi priežiūra	173	178	Elektroninis stebėjimas taikytas asmenims, kuriems nustatytas įpareigojimas neišeiti iš namų tam tikru laiku	84	228
Kategorija	2015 m.	2016 m.								
Taikyta intensyvi priežiūra	173	178								
Elektroninis stebėjimas taikytas asmenims, kuriems nustatytas įpareigojimas neišeiti iš namų tam tikru laiku	84	228								
<p><i>Priemonė – Probacijos vykdymo koordinavimas ir probacijos sistemos efektyvumo padidinimas</i></p>	<p>Vykdam priemonę, atlikti tokie pagrindiniai darbai (vykdyti projektai):</p> <p>Vykdam bandomosios intervencinės programos „Intervencinė programa smurto pažeidėjams šeimoje“ aprobavimo procedūras, 2016 m. atlikta intervencinės programos „Intervencinė programa smurto pažeidėjams šeimoje“ turinio korektūra, parengtos intervencinės programos ir jos efektyvumo vertinimo tyrimo dvi mokslininkų recenzijos. 2016 m. birželio 14 d. Klaipėdoje, 2016 m. rugsėjo 20 d. Kaune ir 2016 m. spalio 11 d. Vilniuje vyko intervencinės programos supervizijos. Intervizijose dalyvavo 47 asmenys.</p> <p>Organizuojant elgesio keitimo programas „Tik tu ir aš“ efektyvumo vertinimo tyrimą, atlikta viešųjų pirkimų procedūra ir 2016 m. gegužės 30 d. sudaryta sutartis su VŠĮ „Psichikos sveikatos perspektyvos“ dėl programos efektyvumo vertinimo tyrimo atlikimo. Atliktas programos efektyvumo vertinimo tyrimas su rekomendacijomis, kurios pateiktos apygardų probacijos tarnyboms Kalėjų departamento 2016-10-10 raštu Nr. 1S-3931.</p> <p>Atliktas atkuriamojo teisingumo priemonių taikymo probacijos tarnybose vertinimas, parengta pažyma (2016-07-04 Nr. LV-2446). Pažymyje pateikiama atkuriamojo teisingumo priemonių (mediacijos) taikymo analizė probacijos tarnybose. Rengiant analizę buvo taikyti tokie metodai kaip mediatorių, mediacijos proceso dalyvių apklausos, mediacijos atvejų (ataskaitų ir susitarimo protokolų) analizė. Pažymyje pateikiami pastabos ir rekomendacijos dėl tolesnio mediacijos instituto veiklos skatinimo. Pažyma kartu su siūlymais 2016 m. liepos 7 d. pateikta apygardų probacijos tarnyboms.</p> <p>Vykdam projektą „Nepilnamečių pakartotinio nusikalstamumo rizikos vertinimo sistemos diegimas“, Kalėjų departamento direktoriaus 2016 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-175 sudaryta darbo grupė 2016-06-30 parengė projekto paraišką. Šiuo metu laukiama Vidaus reikalų ministerijos konkurso paskelbimo teikti paraiškas projektams, finansuojamiems iš Europos struktūrinių fondų lėšų. Taip pat ieškoma ir kitų projekto finansavimo galimybių.</p> <p>Atlikta apygardų probacijos tarnybų bendrųjų funkcijų centralizavimo galimybių analizė, parengta ataskaita (2016-05-27 Nr. LV-195) su išvadomis dėl probacijos tarnybų bendrųjų funkcijų centralizavimo galimybių ir pateikta Teisingumo ministerijai.</p> <p>Vykdam probacijos veiksmingumo stebėseną, atlikta Probacijos įstatymo taikymo problemų analizė, parengta ataskaita (2016-06-30 Nr. LV – 2356). Ataskaitoje pateiktos esminės pastabos dėl Probacijos įstatymo taikymo probacijos tarnybose bei pasiūlymai dėl teisinio reguliavimo keitimo. Kalėjų departamentas 2016-09-16 raštu Nr. 1S-3549 Teisingumo ministerijai pateikė pasiūlymus dėl probacijos teisinio reglamentavimo tobulinimo.</p>									

	<p>Suorganizuotas pasitarimas su mokslo įstaigų atstovais. Siekdamas plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą su mokslo įstaigomis ir užtikrinti kryptingą probacijos vykdymo veiksmingumo stebėseną, Kalėjimų departamentas 2016-06-01 suorganizavo pasitarimą „Bendradarbiavimo galimybės vykdant probacijos veiksmingumo mokslinę stebėseną“. Pasitarimo metu pristatyti probacijos veiksmingumą identifikuojantys rodikliai, diskutuota dėl rodiklių problematikos ir tobulinimo perspektyvos. Kalėjimų departamento Probacijos skyriaus viršininkas Simonas Nikartas skaitė pranešimą Kalėjimų departamento ir mokslo institucijų bendradarbiavimo galimybių, įgyvendinant probacijos stebėseną, tema.</p> <p>Atlikta nuteistųjų individualios priežiūros probacijos tarnybose planavimo ir vykdymo analizė. Patikrinti ir išanalizuoti atsitiktinės atrankos būdu parinktų 100 asmenų, esančių probacijos tarnybų priežiūroje, priežiūros planų. Parengtos ir Kalėjimų departamento 2016 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-441 patvirtintos metodinės rekomendacijos dėl priežiūros planų probacijos tarnybose rengimo.</p> <p>Atlikta 10 probacijos tarnybų tarnybinės veiklos patikrinimų, pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl tarnybinės veiklos gerinimo.</p> <p>Vykdant socialinio tyrimo išvadų rengimo skatinimo priemones, organizuoti seminarai socialinio tyrimo išvadų rengimo tema Panevėžio apygardos prokuratūroje, Kauno apygardos teisme, Utenos apylinkės prokuratūroje, taip pat pasitarimai su teisėsaugos institucijų atstovais, advokatūra.</p> <p>Parengtas bendradarbiavimo su socialiniais partneriais skatinimo planas. Apygardų probacijos tarnybos organizavo susitikimus su savivaldybių tarybomis, kitais socialiniais partneriais. Siekiant teikti kompleksinę pagalbą šeimoms, susidūrusioms su smurtu artimoje aplinkoje, buvo pasirašyta 17 bendradarbiavimo sutarčių.</p> <p>2016 metais Kalėjimų departamentas sudarė bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos teisės institutu, Valstybiniu psichikos sveikatos centru, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Policijos departamentu.</p> <p>Organizuoti komunikaciniai probacijos srities renginiai: 2016-08-04 organizuota tarptautinė konferencija „Probacija Baltijos valstybėse“, 2016-09-26 Šiauliuose organizuotas nepilnamečių resocializacijos projektų pristatymo renginys. Paskelbti 4 vieši pranešimai probacijos tematika Kalėjimų departamento interneto svetainėje. Duoti 4 interviu elektroninio stebėjimo ir kitais probacijos klausimais televizijai ir radijui, taip pat duoti interviu spaudai elektroninio stebėjimo taikymo klausimais.</p>
<p><i>Priemonė – Padidinti socialinės rehabilitacijos veiksmingumą</i></p>	<p>Vykdant priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama tokių vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>P-0301-01-02-01. Nuteistųjų, įgijusių specialybę, skaičius, vnt. 2016 metais planuota 1175; įvykdyta 1097; įvykdymo procentas – 93,4 proc. Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė sumažėjo 66 vnt. arba 6 proc. Planinė reikšmė nepasiekta dėl bendro nuteistų asmenų skaičiaus sumažėjimo laisvės atėmimo įstaigose.</p> <p>P-0301-01-02-04. Nuteistųjų, neturinčių drausminių nuobaudų, dalis, proc. 2016 metais planuota 51 proc.; įvykdyta 51,4 proc.; įvykdymo procentas – 100,8 proc. Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais padidėjo 4,1 proc. p.</p> <p>Vykdant priemonę, pasiekti tokie rezultatai ir atlikti pagrindiniai darbai (vykdyti projektai): 2016 m. pabaigoje bendrojo lavinimo mokyklose mokėsi 1253 laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji, taip pat suimtieji, profesinėse mokyklose – 1366 nuteistieji, aukštosiose – 6. Gavо mokslo baigimo pažymėjimus: vidurinio išsilavinimo – 177, pagrindinio išsilavinimo – 183, profesinės mokyklos – 1112. Įstaigose vykdoma 134 nuteistųjų socialinės rehabilitacijos programos, 3116 nuteistųjų dalyvavo įstaigose vykdomose socialinės rehabilitacijos programose, įstaigose organizuoti 927 kultūros ir sporto renginiai, praversti 2597 užsiėmimai teisinėmis, dorovinėmis, ekonominėmis ir kt. temomis; 2663 atvejais bendradarbiauta su visuomeninėmis ir religinėmis organizacijomis; 4285 atvejais bendradarbiauta su valstybės ir savivaldybių institucijomis, rengiant nuteistuosius paleidimui iš pataisos įstaigų.</p> <p>Laisvės atėmimo įstaigose vykdomos 5 privalomos (parengtos Kalėjimų departamento), 5 aprobuotos Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu nuteistųjų elgesio korekcinės programos ir nuo 5 iki 28 įstaigose parengtų socialinės rehabilitacijos programų, kuriose dalyvauja apie 4420 asmenų.</p> <p>Šiuo metu laisvės atėmimo vietose taikomos 5 kartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikos:</p>

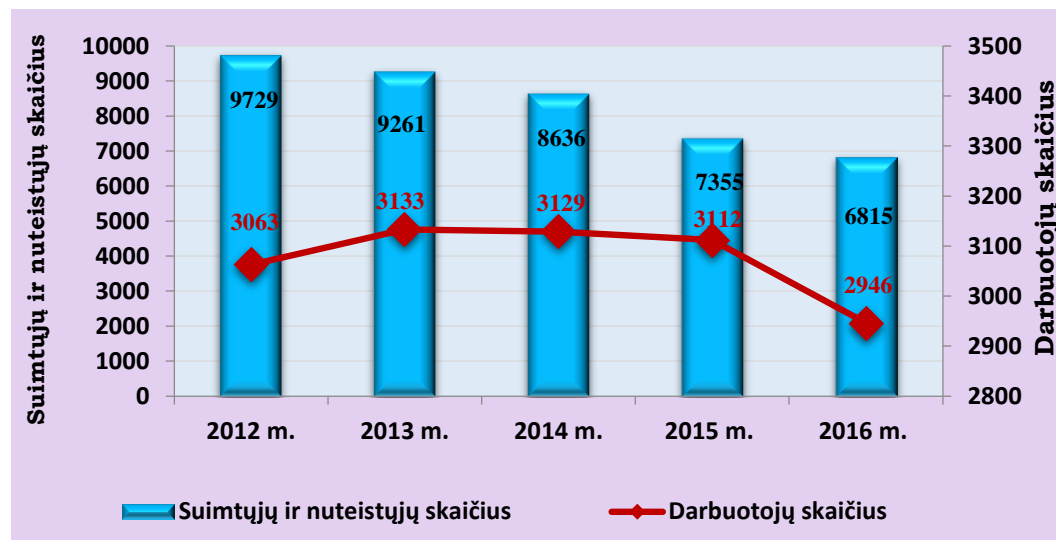
	<p>– OASys – nuteistųjų vertinimo sistema, skirta įvertinti teisės pažeidėjo kartotinio nusikalstamo elgesio riziką, susieti įvertinimą su pataisos planu, nustatyti pokyčius priežiūros/bausmės vykdymo periodu;</p> <p>– HCR-20 – metodika, kuri prognozuoja smurtinių nusikaltimų riziką;</p> <p>– PCL:SV – psichopatijos lygmens nustatymo metodika, turinti dideles prognostines galimybes, be to, PCL:SV vertinimo rezultatai būtini vertinant smurtinių ir seksualinių nusikaltimų riziką;</p> <p>– SVR-20 – vertina seksualinių nusikaltimų riziką;</p> <p>– SARA – metodika, leidžianti įvertinti kartotinio smurtinio elgesio šeimoje prieš moterį riziką.</p> <p>2016 gruodžio 1 d. ir gruodžio 14 d., siekiant užtikrinti tinkamą nepilnamečių ir asmenų iki 21 m., esančių laisvės atėmimo vietose, probacijos tarnybų priežiūroje, darbo organizavimą ankstyvosios intervencijos ir psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje, organizuoti programos „Ankstyvoji intervencija“ mokymai, ruošiamasi aprobavimo procedūroms.</p> <p>Toliau tęsiamas socialinis projektas „Žalioji oazė“, startavęs 2014 m. Kauno tardymo izoliatoriuje ir paplitęs visose laisvės atėmimo įstaigose. Pagrindinis projekto tikslas – skatinti teigiamus nuteistųjų ir suimtųjų asmenybės pokyčius per agrokultūrinę, ekologinę veiklą. Projekte nuo jo pradžios iš viso dalyvavo apie 500 nuteistųjų, bausmę atliekančių laisvės atėmimo vietose. Pagrindinė projekto veikla – daržovių, prieskoninių žolelių auginimas – vyko visose 11-oje laisvės atėmimo vietų. Taip pat buvo įrengtos poilsio zonos Šiaulių tardymo izoliatoriuje, Vilniaus pataisos namuose, Marijampolės pataisos namuose, Laisvės atėmimo vietų ligoninės Pravieniškių sektoriuje įrengtas „Japoniškas sodas“, pasirašytos bendradarbiavimo sutartys tarp Šiaulių tardymo izoliatoriaus ir Šiaulių universiteto bei tarp Kalėjimų departamento ir Aleksandro Stulginskio universiteto.</p>
<p><i>Priemonė – Stiprinti kompetentingų valstybės institucijų, atliekančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos kontrolę, administracinių gebėjimus ir užtikrinti jų materialinį techninį aprūpinimą</i></p>	<p>Vykdamt priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama tokių vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>P-0301-01-02-05. Nuteistųjų, priklausomų nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, skaičiaus mažėjimas (asmenų skaičius, vnt.). 2016 metais planuota 1200; įvykdyta 843; įvykdymo procentas – 142,3 proc. Palyginti su 2015 metais, priklausomų nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų asmenų skaičius sumažėjo 108 vnt. arba 11,4 proc.</p> <p>Pastebėtina, kad kriterijus apskaičiuojamas pagal nuteistus asmenis, kuriems buvo diagnozuoti elgesio ir psichikos sutrikimai, vartojant narkotines ar psichotropines medžiagas. Mažesnis negu planuota priklausomų asmenų skaičius paaiškinamas ne tik nuteistųjų skaičiaus sumažėjimu 2016 metais, bet ir dėl galimai neužfiksuotų hipodiagnostikos atvejų, kadangi šią diagnozę pagal kompetenciją gali įrašyti gydytojas psichiatras, o šios srities specialistų šiuo metu trūksta daugelyje laisvės atėmimo vietų įstaigų.</p> <p>P-0301-01-02-07. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų patekimo į laisvės atėmimo vietas užkardymo procentas. 2016 metais planuota reikšmė 58 proc.; įvykdyta 60 proc.; įvykdymo procentas – 103,4 proc. Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė padidėjo 12,5 proc. p.</p> <p>Ryškus kriterijaus reikšmės padidėjimas siejamas su ženkliai išaugusiu paimtų narkotinių ir psichotropinių medžiagų, užkardant jų patekimą į laisvės atėmimo vietų teritorijas, kiekiu (gr.). 2016 metais užkardant patekimą į įstaigas buvo paimta 1946 gr. narkotinių ir psichotropinių medžiagų, tuo tarpu 2015 metais buvo paimta tik 1032 gr. tokių medžiagų.</p> <p>Vykdamt priemonę, pasiekti tokie rezultatai ir atlikti pagrindiniai darbai (vykdyti projektai): Siekiant aprūpinti pareigūnus, atliekančius narkotinių medžiagų kontrolę laisvės atėmimo vietose, narkotinių ir psichotropinių medžiagų aptikimo testais, apsaugos priemonėmis, vaizdo registratoriais, 2016 m. liepos 1 d. pasirašyta sutartis su UAB „Interlux“ dėl 2792 vienkartinį testų narkotinėms medžiagoms aptikti šlapime pirkimo, 2016 m. birželio 8 d. pasirašyta sutartis su UAB „Baltijos arsenalas“ dėl apsaugos priemonių pirkimo, 2016 m. spalio 13 d. pasirašyta sutartis su ??? dėl vaizdo registratorių pirkimo.</p> <p>Vykdamt geriausių programų, skirtų plėtoti bendrąją, atrankinę ir (ar) tikslinę narkomanijos prevenciją, atranką ir finansavimą laisvės atėmimo vietose, buvo atrinktos ir pradėtos vykdyti 3 programos: Kauno tardymo izoliatoriaus Kino terapijos programa, įgyvendinant suimtųjų ir nuteistųjų narkomanijos prevenciją; Panevėžio pataisos namų Narkomanijos prevencijos programa „Į laisvę nuo priklausomybių“; Lukiškių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo Narkomanijos prevencijos</p>

	<p>programa.</p> <p>Stiprinant agentūrinę veiklą ir bendradarbiavimą su policija, užkardant neteisėtą narkotikų apyvartą laisvės atėmimo vietų įstaigose, 2016 m. birželio 16 d. Kalėjimų departamente organizuotas bendras Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Lietuvos kriminalinės policijos biuro, Lietuvos teismo ekspertizės centro, Kalėjimų departamento ir laisvės atėmimo vietų pareigūnų pasitarimas, kuriame dalyvavo 36 asmenys.</p>
<p><i>Priemonė – Plėtoti specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemonės, rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą</i></p>	<p>Vykiant priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama tokių vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>P-0301-01-02-06. Savanoriškai dalyvaujančių elgesio korekcijos programose asmenų dalis, palyginti su visų priklausomų asmenų skaičiumi, proc.</p> <p>2016 metais planuota 32 proc.; įvykdyta 33,5 proc.; įvykdymo procentas – 104,7 proc.</p> <p>Palyginti su 2015 metais, faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais sumažėjo 5,1 proc. p., tačiau planuota reikšmė buvo pasiekta ir viršyta.</p> <p>P-0301-01-02-08. Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo mokymuose narkomanijos prevencijos srityje (mokytojų specialistų skaičius).</p> <p>2016 metais planuota 30; įvykdyta 35; įvykdymo procentas – 116,7 proc.</p> <p>2016 m. kovo 30 d. ir 2016 m. gegužės 10 d. Kalėjimų departamento Mokymo centre organizuoti mokymai Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų specialistams dėl naujai atsiradusių narkotinių medžiagų, taip pat psichoaktyviųjų medžiagų paklausos mažinimo problematikos. Mokymuose dalyvavo 35 asmenys.</p> <p>2015 metais kvalifikacijos tobulinimo mokymuose narkomanijos prevencijos srityje dalyvavo 30 specialistų.</p> <p>P-0301-01-02-09. Įkalinimo įstaigų reabilitacijos centruose dirbančių specialistų dalyvavimas mokomuosiuose vizituose Europos Sąjungos valstybės institucijose (specialistų skaičius, vnt.).</p> <p>2016 metais planuota 10; įvykdyta 18; įvykdymo procentas – 180 proc.</p> <p>Organizuotos stažuotės Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų darbuotojams Europos Sąjungos šalių bausmių vykdymo institucijose, kuriose vykdoma asmenų, priklausomų nuo narkotinių medžiagų, reabilitacija: 2016 m. balandžio 23 – 29 d. vyko stažuotė Slovakijoje; 2016 m. lapkričio 6 – 8 d. vyko stažuotė Estijoje; 2016 m. gruodžio 5 – 9 d. vyko stažuotė Lenkijoje. Stažuotėse kvalifikaciją kėlė 18 darbuotojų.</p> <p>2015 metais mokomuosiuose vizituose Europos Sąjungos valstybių institucijose dalyvavo 25 specialistai.</p> <p>P-0301-01-02-12. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų asmenų, kuriems laisvės atėmimo bausmės vykdymo metu taikyta tikslinė resocializacija ir medicininės paslaugos, skaičius, vnt. (įstaigų reabilitacijos centruose).</p> <p>2016 metais planuota reikšmė 40; įvykdyta 68; įvykdymo procentas – 170 proc.</p> <p>Tai naujas vertinimo kriterijus, nustatytas nuo 2016 m. vykdant Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinį veiklos planą.</p> <p>Be to, vykdant priemonę, 2016 m. rugsėjo 28 d. vyko tarptautinė konferencija „Priklausomų asmenų psichologinė socialinė reabilitacija laisvės atėmimo vietose: patirtis ir perspektyvos“, kurią organizavo Kalėjimų departamentas kartu su Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu bei Teisingumo ministerija. Šio renginio tikslas – pristatyti ir aptarti socialinės reabilitacijos modelius, jų taikymą asmenims, priklausomiems nuo psichiką veikiančių medžiagų laisvės atėmimo vietose, apžvelgti sėkmingas bei veiksmingas Lietuvos ir užsienio šalių praktikas, sprendžiant asmenų, priklausomų nuo alkoholio ir narkotikų bei psichotropinių medžiagų vartojimo, problemas bei pagalbos teikimo galimybes įkalinimo įstaigose. Šioje konferencijoje pranešimus skaitė Pasaulio sveikatos organizacijos, Europos ligų kontrolės ir prevencijos centro, Jungtinių Tautų Narkotikų ir nusikalstamumo biuro (UNODC) atstovai, Latvijos, Estijos, Lenkijos bausmių vykdymo sistemų ir bendruomeninių organizacijų atstovai.</p>
<p><i>Priemonė – Didinti tarnybinių šunų, naudojamų neteisėtai gabenamoms narkotinėms ir psichotropinėms</i></p>	<p>Vykiant priemonę, ataskaitiniais metais buvo numatyta įsigyti 2 tarnybinius šunis. 2016 metais įsigyti 3 tarnybinių šunų Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus pataisos namuose, šiam tikslui panaudojant tą pačią lėšų sumą (2 tūkst. eurų), kuri buvo planuojama dviem šunims įsigyti. Be to, vykdant priemonę Marijampolės pataisos namų Kinologijos skyriuje organizuota 11 mokymų kinologams su tarnybinais šunimis.</p>

<p><i>s medžiagoms bei jų pirmtakams (prekursoriams) ir tabako gaminiams aptikti, skaičių</i></p>	
<p><i>Priemonė – Rengti ir vykdyti laisvės atėmimo vietose socialinių įgūdžių lavinimo programas nuteistiesiems ir suimtiesiems</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama, kad socialinių įgūdžių lavinimo programose 2016 metais dalyvautų ne mažiau kaip 75 asmenys, faktiškai tokių asmenų buvo 103, t. y. kriterijus įvykdytas 137,3 proc. Tai naujas vertinimo kriterijus, patvirtintas tik nuo 2016 metų.</p> <p>Vykdam priemonę, atliktas Nuteistųjų socialinių įgūdžių ugdymo programos efektyvumo tyrimas, gautos dvi mokslinės recenzijos dėl programos tinkamumo. 2016-07-07 įvyko mokymai programos naudotojams. Programa aprobuota Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-238.</p> <p>2016 m. liepos 8 d. Kalėjimų departamentas aprobavo naują programą „Nuteistųjų socialinių įgūdžių ugdymas“. Tai ypač aktuali, plačiai pritaikoma programa, skirta nuteistų asmenų socialiniams įgūdžiams lavinti. Ši programa – tarptautinio bendradarbiavimo rezultatas. Ją, vykdydami bendrą partnerystės projektą „Socialinių įgūdžių programos nuteistiesiems sukūrimas ir įdiegimas“, parengė Kauno tardymo izoliatoriaus specialistai, kartu su kolegomis iš Liepojos kalėjimo (Latvijos Respublika) ir Olomouc tardymo izoliatoriaus (Čekijos Respublika).</p>
<p><i>Priemonė – Organizuoti prevencinę priemonę „Teistų asmenų priežiūra“</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama aplankyti 4000 probacijos tarnybų priežiūroje esančių nuteistųjų jų gyvenamosiose vietose. Faktiškai aplankyti 5462 asmenys, kriterijus įvykdytas 136,5 proc. 2015 metais analogiškos prevencinės priemonės metu buvo aplankyti 5327 asmenys.</p> <p>Siekiant įvykdyti priemonę, vadovaujantis Kalėjimų departamento direktoriaus, Lietuvos policijos generalinio komisaro ir Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pasirašytu 2016 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. V-155/5-V-361/BV-41, 2016 m. gegužės 2–31 d. Kalėjimų departamentui pavaldžių probacijos tarnybų pareigūnai kartu su teritorinių policijos įstaigų bei savivaldybių Vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojais tarpinstitucinės prevencinės priemonės „Teistų asmenų priežiūra 2016“ metu lankė gyvenamosiose vietose probacijos tarnybų priežiūroje esančius asmenis, tarp kurių – teistus už smurtą artimoje aplinkoje bei visus priežiūroje esančius nepilnamečius. Apsilankymų metu buvo siekiama užtikrinti smurto artimoje aplinkoje prevenciją, vaikų teisių apsaugą, gerinti nuteistųjų elgesio ir teismo jiems paskirtų draudimų ir įpareigojimų vykdymo kontrolę. Šios priemonės metu buvo aplankyti 5462 asmenys, iš jų – 457 nepilnamečiai. Priemonės metu buvo nustatyti 358 pažeidimai, iš jų baudžiamojo poveikio priemonių ir (ar) pareigų ir įpareigojimų vykdymo – 319 bei 39 administracinės teisės pažeidimai. Probacijos tarnybų pareigūnai už nustatytus pažeidimus pateikė 101 teikimą teismams dėl baudmės pakeitimo priežiūroje esantiems asmenims.</p>
<p><i>Priemonė – Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama, kad užregistruotų nusikalstamų veikų, kurias įvykdė asmenys, laikomi laisvės atėmimo vietose, skaičius (vnt.) vienam tūkstančiui įkalintų asmenų, neviršytų 17,5. Tačiau faktinė kriterijaus reikšmė ataskaitiniais metais siekė 26,3 atvejus. Pažymėtina, kad tai naujas vertinimo kriterijus, patvirtintas tik nuo 2016 metų. Atsižvelgiant į tai, kad planinė kriterijaus reikšmė nepasiekta nė vienoje iš įkalinimo įstaigų (išskyrus tardymo izoliatorius), manytume, kad planinė kriterijaus reikšmė buvo suplanuota pernelyg ambicingai.</p> <p>Vykdam priemonę, 2016 metais visiems jaunesniųjų pataisos pareigūnų grandies pareigūnams (turintiems penkerių metų ir didesnį darbo stažą ir neturintiems galiojančių nuobaudų), kurie turėjo C3 kategoriją, ji pakelta į C4 (tokių pareigūnų, kuriems pakelta kategorija, buvo 492).</p> <p>Pertvarkytas imuniteto funkcijos vykdymas, pavedant tai išimtinai tik Kalėjimų departamentui ir nustatant tiesioginį šio padalinio pavaldumą Kalėjimų departamento direktoriui. Įkurtos Imuniteto skyriaus 24 darbo vietos Kalėjimų departamentui pavaldžiose įstaigose, stiprinama padalinio materialinė bazė aprūpinant kompiuterine technika, transporto priemonėmis.</p> <p>Bausmių vykdymo sistema siekia prisijungti prie automatizuotos duomenų apdorojimo sistemos ADA, kurioje bus saugoma, apdorojama ar kuria bus perduodama įslaptinta informacija su žymomis „S“ ir „RN“.</p> <p>Kalėjimų departamente ir laisvės atėmimo vietų įstaigose įdiegta elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos kontrolės informacinė sistema ERTIKIS (ADA tinklas su slaptumo žyma „RN“). 2016 m. kriminalinės žvalgybos pareigūnų darbo vietose įdiegta programinė įranga ir centralizuotas elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos užduočių vykdymas.</p>

Siekiant užtikrinti įkalinimo įstaigų pareigūnų saugias darbo sąlygas ir aprūpinti laisvės atėmimo vietų įstaigas reikiamomis priemonėmis, 2016 m. įsigyta 32 vnt. antiriaušinių kūno apsaugų komplektų Kalėjimų departamento prevencinės grupės pareigūnams, 58 vaizdo registratoriai, 2792 narkotinių ir psichotropinių medžiagų aptikimo testai.

PERSONALO, DIRBANČIO LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOSE, IR JOSE LAIKOMŲ ASMENŲ SKAIČIAUS KAITA 2012 – 2016 M. PABAIGOJE

2016 m., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2015 m., sumažėjus įkalintųjų asmenų skaičiui (540 asmenų) ir personalo skaičiui (166 darbuotojai) laisvės atėmimo įstaigose darbo krūvis, tenkantis vienam darbuotojui, keitėsi labai neženkliai.

*Priemonė –
Vykdėti laisvės
atėmimo vietose
laikomų asmenų
išlaikymą,
priežiūrą ir
materialinį
aprūpinimą*

Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama pagerinti laikymo sąlygas 615 įkalintųjų asmenų (vietų skaičius per metus). Faktinė pasiekta reikšmė 2016 metais – laikymo sąlygos pagerintos 237 asmenims, arba 39 proc. nuo patvirtinto plano kriterijaus. Kriterijus nepasiektas, kadangi dėl teisminių ginčų neįgyvendintas investicijų projektas „Pravieniškųjų pataisos namų-atvirosios kolonijos 3-iosios valdybos patalpų rekonstravimas į kamerinio tipo patalpas“.

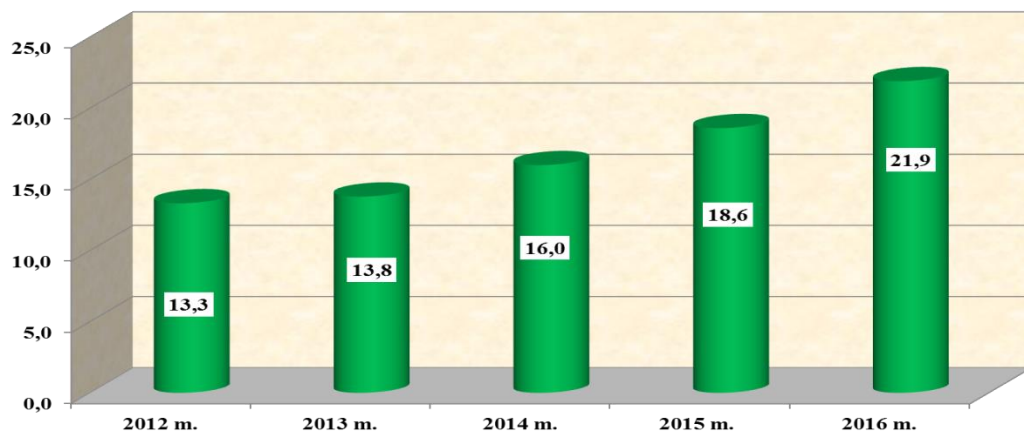
Dėl blogų kalinimo sąlygų per 2016 m. teismuose buvo išnagrinėta 1081 byla. Pagal išnagrinėtas bylas teismas priteisė išmokėti nuteistiesiems 323,3 tūkst. eurų kompensacijų. Per 2015 m. teismuose buvo išnagrinėtos 1334 bylos, pagal kurias teismas priteisė išmokėti nuteistiesiems 713 tūkst. eurų. Tokiu būdu priteistų kompensacijų dydis ataskaitiniais metais sumažėjo daugiau kaip dvigubai, o bylų skaičius – 19 proc.

Siekiant pagerinti nuteistųjų ir suimtųjų laikymo sąlygas:

- Marijampolės pataisos namuose suremontuota nuteistųjų valgykla (217 tūkst. eurų);
- Alytaus pataisos namuose atliktas nuteistųjų valgyklos remonto darbų I-as etapas (168 tūkst. eurų);
- Panevėžio pataisos namuose atlikti I nuteistųjų gyvenamojo korpuso stogo remonto darbai pakeičiant asbestinę stogo dangą (129 tūkst. eurų);
- Panevėžio pataisos namuose nuteistųjų gyvenamuose pastatuose keičiami langai, keičiamos inžinerinės komunikacijos (92 tūkst. eurų);
- Panevėžio pataisos namuose atlikti II nuteistųjų gyvenamojo korpuso stogo remonto darbai pakeičiant asbestinę stogo dangą (80 tūkst. eurų);
- Pravieniškųjų pataisos namuose-atvirojoje kolonijoje suremontuota 2-o sektoriaus nuteistųjų valgykla;
- Pravieniškųjų pataisos namuose-atvirojoje kolonijoje suremontuotas 2-o sektoriaus 21 būrio nuteistųjų stogo remonto darbai pakeičiant stogo dangą;
- Pravieniškųjų pataisos namuose-atvirojoje kolonijoje suremontuotos gyvenamosios patalpos nuteistiesiems, dirbantiems už pataisos įstaigų ribų (83,7 tūkst. eurų);
- Laisvės atėmimo vietų ligoninėje suremontuotas nuteistųjų valgyklos ir klubo stogas;
- Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalėjime atliekami II nuteistųjų gyvenamojo korpuso pietinio sparno stogo remonto darbai pakeičiant stogo dangą;

- Visose laisvės atėmimo įstaigose atnaujinti ir įrengti pasimatymų kambariai. Tam buvo panaudota 359 tūkst. eurų.

Žemiau esančiame grafike parodyta vieno asmens išlaikymui per dieną vidutiniškai panaudotų lėšų įkalinimo įstaigose kaita:

Vieno asmens išlaikymui per dieną laisvės atėmimo įstaigose vidutiniškai panaudotų lėšų suma 2016 m. sudarė 21,9 euro, palyginti su 2015 m., ji padidėjo 3,3euro. Pagrindinis tai nulėmęs veiksnys – sumažėjęs laikomų asmenų skaičius, taip pat išaugusios paslaugų ir prekių kainos.

*Priemonė –
Vykdėti laisvės
atėmimo vietose
tuberkuliozės
prevenciją*

Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama, kad įkalinėtų asmenų, išgydytų nuo tuberkuliozės, proc. būtų ne mažesnis kaip 75 proc. Faktinė pasiekta kriterijaus reikšmė – 73,8 proc., arba 98,4 proc. nuo patvirtinto plano. Prieš metus pasiekta kriterijaus reikšmė buvo tokia pati – 73,8 proc.

Numatytas planinis rodiklis nebuvo pasiektas dėl aplinkybių, kurios negali būti iš anksto prognozuojamos – 2 pacientai gydymo metu mirė, 1 atsisakė gydymo ir 2 atvejais gydymo rezultatų dar nėra, nes gydymas jiems dar yra tęsiamas, kadangi po pagrindinio gydymo kurso nebuvo pasiektas išgyjimas.

Vykdam priemonę, Kalėjimų departamentas atliko palyginamąją epidemiologinės situacijos analizę laisvės atėmimo vietų įstaigose. Stebimas sergamumo tuberkulioze (per metus užregistruoti nauji ligos atvejai ir atkryčiai, absoliučiais skaičiais) mažėjimas: 2013 m. buvo užregistruoti 45 tokie atvejai, 2014 m. – 57 atvejai, o 2015 m. – 41 atvejis. Analogiškos sergamumo tuberkulioze mažėjimo tendencijos stebimos ir Lietuvos mastu: 2013 m. Lietuvoje buvo užregistruoti 1563 nauji tuberkuliozės atvejai ir atkryčiai, arba sergamumas tuberkulioze Lietuvoje sudarė 52,85 atvejo 100 000 gyventojų, 2014 m. šie rodikliai buvo – 1469 atvejai ir 49,91/100 000 atitinkamai, o 2015 m. – 1394 atvejai ir 48,02/100 000. Preliminariais duomenimis, laisvės atėmimo vietų įstaigose 2016 m. buvo užregistruoti 29 nauji tuberkuliozės atvejai ir 6 atkryčiai (galutiniai sergamumo rodikliai yra vertinami vasario – kovo mėn.).

Mažėjant sergamumo tuberkulioze rodikliui, mažėja ir ligotumo ja rodikliai. 2013 m. gruodžio 31 d. laisvės atėmimo vietų įstaigose buvo laikomas 81 asmuo, sergantis tuberkulioze, 2014 m. tuo pačiu laikotarpiu – 102 asmenys, 2015 m. – 66 asmenys, o preliminariais duomenimis 2016 m. – 44 asmenys.

Ilgus metus iki 2014 m., išaiškinat naujus tuberkuliozės atvejus, išliko tendencija, kad tokių atvejų daugiau buvo išaiškinama tarp suimtųjų – atliekant profilaktinius patikrinimus, tik patekus į tardymo izoliatorius, tačiau 2014 m. šios proporcijos pakito ir santykis tarp suimtųjų ir nuteistųjų sergamumo tapo lygus – 50 proc. 2015 m. ši proporcija neženkliai kito link sergamumo tuberkulioze tarp nuteistųjų: išaiškinti nuteistųjų tuberkuliozės atvejai sudarė 48,9 proc., o suimtųjų – 51,1 proc. Padidėjęs nuteistųjų sergamumo tuberkulioze rodiklis gali būti aiškinamas keliais aspektais: santykinai mažėjantis sergamumas tuberkulioze visuomenėje, aktyvus nuteistųjų profilaktinių tikrinimų organizavimas. 2016 m. duomenys dar analizuojami ir apibendrinami.

2013 m. laisvės atėmimo vietų įstaigose nuo tuberkuliozės mirė 2 asmenys, 2014 m. – 1, 2015 m. – 3, o preliminariais duomenimis, 2016 m. – taip pat 3 asmenys. Šis rodiklis metai iš metų svyruoja nuo 1 iki 3. Lietuvoje stebima mirtingumo nuo tuberkuliozės mažėjimo tendencija. Laisvės atėmimo vietų įstaigose šio rodiklio padidėjimas nuo 1 atvejo iki 3 gali būti paaiškinamas tuo, kad

	<p>laisvės atėmimo vietų įstaigose dažniau negu laisvėje stebima dviejų užkrečiamųjų ligų koinfekcija – ŽIV ir tuberkuliozės: preliminariais duomenimis, iš 3 2016 m. mirusių pacientų 2 sirgo ir tuberkulioze, ir ŽIV liga.</p> <p>Vykdam tuberkuliozės prevenciją, laisvės atėmimo vietų įstaigose atliekami profilaktiniai tikrinimai dėl tuberkuliozės – tardymo izoliatoriuose tik asmeniui patekus į juos, o pataisos namuose tikrinimai atliekami 1 kartą per metus mobiliuoju rentgeno aparatu, kuriuo pagal iš anksto sudarytą ir patvirtintą grafiką atliekami tikrinimai, pristatant šį aparatą į pataisos namus. Preliminariais duomenimis, per 2016 m. laisvės atėmimo vietų įstaigose buvo patikrinti 8539 (duomenys dar gali keistis po galutinių pateiktų veiklos ataskaitų apibendrinimo) asmenys (iš jų pataisos namuose kilnojamuoju fluoragrafu – 3225). Preliminariais duomenimis, 2016 m. laisvės atėmimo vietų įstaigose iš viso buvo užregistruoti 44 tuberkuliozės atvejai, iš jų – 29 pagal registracijos kategoriją „naujas atvejis“, 6 „atkrytis“, 9 „kitas atvejis“, 1 „nesėkmingas gydymas“ ir 2 „gydymas po nutraukto gydymo“.</p> <p>Kohortinė (gydymo rezultatų vertinimas po metų nuo diagnozės nustatymo) 2015 m. gydymo rezultatų analizė patvirtina tą faktą, kad pacientui laisvės atėmimo vietų įstaigose gavus visą prieštuberkuliozinio gydymo kursą, teigiama ligos išėitis gaunama gana aukštu proc. – 2015 m. laisvės atėmimo vietų įstaigose gydytų pacientų pasveikimo procentas buvo 73,8 proc.</p>
<p><i>Priemonė – Vykdyti ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama, kad įkalintų asmenų, gydytų nuo lėtinio hepatito ir ŽIV/AIDS, skaičius, vnt. būtų ne mažesnis kaip 51. Faktinė pasiekta kriterijaus reikšmė – 60 gydytų asmenų, arba 2 vnt. mažiau negu 2015 metais. Įvykdymo procentas – 117,6.</p> <p>Vykdam priemonę, preliminariais duomenimis, per 2016 m. dėl žmogaus imunodeficitinio viruso nešiojimo iš viso atlikta 13 177 tyrimai (arba 3,7 proc. daugiau nei per 2015 m. – 12 716 tyrimai); dėl virusinio hepatito C – 312 (arba 43,1 proc. daugiau nei 2015 m. – 218, tyrimai); dėl virusinio hepatito B – 286 (arba 50,2 proc. daugiau nei 2015 m. – 190 tyrimų); sifilio – 6 355 tyrimai (arba 5,7 proc. daugiau nei 2015 m. – 6 015 tyrimų) ir kitų infekcijų – 473 (palyginti su 2015 m., stebimas 19,9 proc. sumažėjimas (2015 m. – 567 tyrimai). Ištyrimo dėl kai kurių infekcijų rodiklių padidėjimui teigiamos įtakos galėjo turėti suintensyvėjęs darbas atliekant profilaktinius ištyrimus, atsižvelgiant į pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų epidemiologinę situaciją tiek šalyje, tiek laisvės atėmimo vietų įstaigose. Preliminariais duomenimis, 2016 m. laisvės atėmimo vietų įstaigose buvo nustatyti 63 nauji ŽIV infekcijos atvejai (2015 m. – 24 atvejai). 2016 m. epidemiologiniai duomenys yra labai preliminarūs, nes galutinai jie yra skelbiami tik kiekvieną konkretų infekcijos įtarimo atvejį suderinus su Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro turimais ir skelbiamais duomenimis. 2016 m. rodiklio ženklų padidėjimą lėmė naujų infekcijos atvejų padidėjimas Alytaus pataisos namuose (preliminariais duomenimis, juose buvo išaiškinti 34 nauji atvejai, tačiau galutiniai duomenys gali būti teikiami tik atlikus epidemiologinį tyrimą, t. y. atmetus tuos atvejus, kada į pataisos namus pacientai galėjo patekti per vadinamąjį „lango periodą“). Atlikus kiekvieno naujai nustatyto atvejo pataisos namuose analizę buvo nustatyta, kad galimas užsikrėtimo kelias – narkotinių medžiagų vartojimas intraveniniu būdu ir tik vienu atveju pacientas nurodė, kad tai galimai galėjo įvykti, darant tatuiruotes, o kitas pacientas nurodė nesaugius lytinius santykius.</p> <p>Pagal galimybes užtikrinamas reguliarus pacientų aprūpinimas antiretrovirusiniais vaistais. 2016 m. iš viso įvairiais periodais ir įvairų laiko tarpą antiretrovirusiniais vaistais buvo gydyti 86 pacientai, arba 60 pacientų gavo nepertraukiamą 12 mėnesių gydymo kursą. Planinis rodiklis buvo numatytas 51 pacientas – rodiklis viršytas 17,6 proc. Rodiklis gali būti prognozuojamas tik preliminariai, nes gydymo skyrimas priklauso nuo individualios kiekvieno paciento sveikatos būklės. Be to, įtakos turi ir teisinės bazės, reglamentuojančios specifinio gydymo skyrimo kriterijus, pasikeitimai, kurie numato, kad gydymas turi būti paskirtas esant tam tikram CD4 ląstelių skaičiui.</p> <p>Parengta ŽIV/AIDS ir kitų lytiškai plintančių infekcijų epidemiologinės situacijos laisvės atėmimo vietų įstaigose analizė buvo pristatyta ir aptarta laisvės atėmimo vietų įstaigų sveikatos priežiūros specialistų 2016-03-23 pasitarime. Be to, atskirai buvo analizuojama nepalankiai susiklosčiusi ŽIV epidemiologinė situacija Alytaus pataisos namuose.</p>
<p><i>Priemonė – Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems ir komunalines paslaugas Pravieniškių</i></p>	<p>Priemonės vykdymas susijęs su mokamų paslaugų tiekimu. Didžiausi pajamų iš teikiamų paslaugų gavėjai yra Pravieniškių pataisos namai, gaminantys ir tiekiantys šiluminę energiją ir karštą vandenį sau, taip pat kitiems Pravieniškių gyvenvietės vartotojams. Be to, pajamos gaunamos, išnuomojus laisvės atėmimo vietų įstaigų patalpas juridiniams (fiziniams) asmenims, aprūpinantiems nuteistuosius ir suimtuosius maisto produktais ir būtiniausiais reikmenimis.</p> <p>Per ataskaitinius metus buvo gauta 1786,5 tūkst. eurų pajamų įmokų, 2015 metais – 1079,1 tūkst. eurų, 2014 metais – 915,3 tūkst. eurų.</p>

<p><i>gyvenvietei</i></p> <p><i>Priemonė – Stiprinti bausių vykdymo sistemos personalo administraciniu s gebėjimus</i></p>	<p>Vykdam priemonę, ataskaitiniais metais buvo siekiama tokių vertinimo kriterijų reikšmių:</p> <p>P-0301-01-03-03. Pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tobulinusių kvalifikaciją, procentas. 2016 metais planuota 33 proc.; įvykdyta 55,9 proc.; įvykdymo procentas – 169,4 proc. Ankstesniais metais kriterijus nebuvo planuojamas.</p> <p>P-0301-01-03-04. Darbuotojų, gilinančių žinias socialiniais klausimais, skaičius, vnt. 2016 metais planuota 290; įvykdyta 500; įvykdymo procentas – 174,2 proc. Palyginti su 2015 metais, darbuotojų, gilinančių žinias socialiniais klausimais, skaičius padidėjo 166 vnt., arba 50 proc.</p> <p>P-0301-01-03-05. Įvadinius mokymus baigusiu pataisos pareigūnų proc. 2016 metais planuota 95 proc.; įvykdyta 97 proc.; įvykdymo procentas – 102,1 proc. Ankstesniais metais kriterijus nebuvo planuojamas.</p> <p>Vykdam priemonę, 2016 m. kvalifikaciją kursuose ir mokymuose kėlė 2303 darbuotojai (66 proc.), tuo pačiu laikotarpiu 2015 m. – 2026 (56 proc.). Taip pat 101 darbuotojas stažavosi užsienio šalyse. Kalėjimų departamento Mokymo centre buvo organizuoti 216 kvalifikacijos tobulinimo renginių, kuriuose dalyvavo 2069 Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnai, valstybės tarnautojai bei darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Organizuotuose 64 mokymo renginiuose dalyvavo 500 bausmių vykdymo sistemos darbuotojų.</p> <p>2016 m. vasario 1 d. Kalėjimų departamento Mokymo centre pradėta vykdyti Pataisos pareigūnų modulinė profesinio mokymo programa, pagal kurią mokymo trukmė – 10 mėnesių. 2016 m. vasario mėn. Mokymo centre pradėjo mokytis pirmoji kursantų grupė ir 2016 m. spalio 14 d. Kalėjimų departamente prisiekė 8 pirmieji Pataisos pareigūnų modulines profesinio mokymo programos absolventai, kuriems buvo įteikti mokslo baigimo pažymėjimai. 2016 m. rugsėjo mėn. pagal šią programą pradėjo mokslus ir šiuo metu mokosi 37 kursantai.</p> <p>2016 m. vasario 19 d. pažymėta svarbiu įvykiu – mokslo baigimo pažymėjimai įteikti 34 pirmiesiems dinaminės priežiūros pareigūnams, kurie mokslus pradėjo 2015 m. Šie pareigūnai išklausė 160 ak. val. mokymo kursą. Įgytos kompetencijos bendravimo psichologijos, pykčio valdymo, konfliktų sprendimo, komandinio darbo srityse neabejotinai prisideda prie siekiamo pareigūno elgesio standarto. Diegti šią programą Lietuvos įkalinimo įstaigose padėjo Norvegijos pataisos tarnybų rengimo akademija KRUS. Šiuo metu pagrindinius dinaminės priežiūros principus rengiamasi diegti Kauno nepilnamečių tardymo izoliatoriuje-pataisos namuose, Kauno tardymo izoliatoriuje ir Panevėžio pataisos namuose.</p> <p>2016 m. birželio 1 d. pradėtas pataisos pareigūnų profesinis mokymas pameistrystės forma. Pameistrystė – tai dirbančių asmenų profesinis mokymas jų darbo vietoje. Mokslo metų trukmė – 38 darbo savaitės. Bendra mokymo programos apimtis – 1620 val., kurias sudaro teorinis mokymas, vykdomas nuotoliniu būdu arba atvykstant į Mokymo centrą, bei praktinis mokymas, vykdomas pataisos pareigūnų tarnybos vietoje.</p>
<p><i>Priemonė – Koordinuoti laisvės atėmimo vietų veiklą, kontroliuoti bausių vykdymo sistemos teisinės bazės nuostatų įgyvendinimą</i></p>	<p>Vykdam priemonę, parengti Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimo įstatymą įgyvendinantys teisės aktai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-25 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2011 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. V-82 „Dėl Pataisos įstaigų įrengimo ir eksploataavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2009 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-176 „Dėl Tardymo izoliatorių įrengimo ir eksploataavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. V-97 „Dėl Nuteistųjų perkėlimo į pusiaukelės namus tvarkos aprašo patvirtinimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų reikalavimų laisvės atėmimo vietų įstaigų konvojavimui skirto automobilio įrengimui ir ženklinimui aprašo patvirtinimo“;

	<ul style="list-style-type: none"> - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-108 „Dėl Suimtųjų ir nuteistųjų naudojamų daiktų elektros energijos sąnaudų apskaičiavimo ir išlaidų už sunaudotą elektros energiją apmokėjimo taisyklių patvirtinimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-109 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. V-322 „Dėl Nuteistųjų elgesio kontrolės elektroninio stebėjimo priemonėmis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-114 „Dėl Asmenų, atvykusių į ilgalaikius pasimatymus, apsipirkimo ir maitinimo laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V-118 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 4/07-260 „Dėl Piniginių išmokų arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems skyrimo ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V-119 „Dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. V-321 „Dėl Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; - Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. V-125 „Dėl Elektros prietaisų įsigijimo, perdavimo ir naudojimosi laisvės atėmimo vietų įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“. <p>Per 2016 m. ataskaitinį laikotarpį Kalėjimų departamente iš viso buvo gauta ir išnagrinėta 4312 nuteistųjų ir suimtųjų skundų, prašymų, pareiškimų, kreipimūsi ir kt. bei kitų asmenų skundų, prašymų, pareiškimų, kreipimūsi, susijusių su laisvės atėmimo vietose laikomais asmenimis; iš jų 2807 yra skundai. Skunduose nurodyti faktai pasitvirtino 48 atvejais, tai sudaro 1,71 procento nuo bendro gautų skundų skaičiaus (1,11 procento – nuo bendro gautų kreipimūsi skaičiaus). Skunduose nurodyti faktai iš dalies pasitvirtino 29 atvejais, tai sudaro 1,03 procento nuo bendro gautų skundų skaičiaus (0,67 procento – nuo bendro gautų kreipimūsi skaičiaus). Atsiliepimų, skundų ar vertinimų, susijusių su asmenų aptarnavimu Kalėjimų departamente, per 2016 metus negauta.</p>
<p><i>Priemonė – Vykdyti laisvės atėmimo vietų modernizavimo programą ir užtikrinti materialinės techninės bazės atnaujinimą</i></p>	<p>Igyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo prioriteto 366 priemonę „Modernizuoti laisvės atėmimo įstaigas“ atlikta:</p> <p>Igyvendinant Šiaulių tardymo izoliatoriaus iškėlimą iš miesto centrinės dalies į Šiaulių r., Ginkūnų sen., Malavėniukų k., 2016 m. užbaigt inžinerinių tinklų tiesimo darbai, vyksta statybos užbaigimo akto gavimo procedūros. Vykdomi aptvėrimų statybos darbai. Dėl sutartinių ginčų su rangovu, statančiu aptvėrimus, statybos darbai atsilieka nuo grafiko. Rangovui skaičiuojami delspinigiai. 2016 m. įsisavinta 608199,01 eurų. Vyksta specialiosios paskirties pastatų ir inžinerinių statinių statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros. 2016 m. pradėtos ir tęsiasi specialiosios paskirties pastatų ir inžinerinių statinių statybos viešojo pirkimo procedūros.</p> <p>Parengtas Laisvės atėmimo vietų ligoninės Ūkinio pastato kapitalinio remonto techninis projektas, numatant pastate įrengti vaistinę, archyvą ir pakankamą skaičių kabinetų, reikalingų Laisvės atėmimo vietų ligoninės funkcijoms vykdyti, atlikta projekto ekspertizė. 2016-12-30 pasirašyta darbų rangos sutartis už 777016,59 eurų. Rangovui pagal aktą sumokėta 187929,66 eurų. Baldams ir metalinių archyvų stelažams su slankiojančiomis sistemomis išleista 101,8 tūkst. eurų.</p> <p>Vykdomi Marijampolės pataisos namų nuteistųjų bendrabučio rekonstravimo darbai. 2016 m. rangovas atliko darbų už 750 349,75 Eur.</p> <p>Vykdoma 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos „Pataisos, įskaitant bausmes be įkalinimo“ tiesioginio finansavimo projektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2016 m. sausio 11 d. Pravieniškėse atidarytas naujas 30 vietų Reabilitacijos centras asmenims, sergantiems priklausomybių ligomis; - 2016 m. kovo 18 d. Alytuje, o 2016 m. gegužės 17 d. Marijampolėje atidaryti pirmieji Lietuvoje Pusiaukelės namai. Pusiaukelės namuose, įsikūrusiuose šalia pataisos namų, gyvens po 20 nuteistų vyrų, kurie jau artimiausiu metu gali būti lygtinai paleisti nuo bausmės prieš terminą. Jie galės gyventi visavertį gyvenimą: su laisvais žmonėmis drauge mokytis, dirbti, jiems bus taikoma intensyvi, individuali ir grupinė socialinė pagalba. Taip pat 2016 m. įrengti Pusiaukelės namai Vilniuje ir Pravieniškėse. - 2016 m. balandžio 1 d. Panevėžyje pirmą kartą Lietuvoje buvo atidaryti Vaiko ir motinos namai. Čia apgyvendintos nuteistos motinos ir jų vaikai iki 3 m. - 2016 m. rugpjūčio 24 d. duris atvėrė moderni Laisvės atėmimo vietų ligoninė, kuri iš

	<p>Vilniaus buvo perkelta į Pravieniškes. Už programos LT14 projekto „Pataisos įstaigose sudarytos geresnės sąlygos pažeidžiamoms grupėms priskirtiems nuteistiesiems“ lėšas atlikti Laisvės atėmimo vietų ligoninės Vidaus ligų skyriaus (60 gydymo vietų) ir Psichiatrijos skyriaus (30 gydymo vietų) rekonstrukcijos ir statybos darbai. Atnaujintos patalpos aprūpintos naujais baldais. Nupirkta moderni medicininė įranga (81 vnt.).</p>
--	--
